

145495

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือ
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

Factor Analysis of the Elements of Leadership of Administrators at Tambol
Loungnuac Municipality, Amphoe Doi Saket, Chiang Mai Province.

โดย

มนฤดี ม่วงรุ่ง
พิชาภพ พันธุ์แพ
ศรีศุดา แซ่ลี
อภิัญญา ศกุนตนาคลาภ

รายงานวิจัย ฉบับที่ 292

พ.ศ. 2556

มหาวิทยาลัยพายัพ

(ก)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลลวงเหนือตามความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลวงเหนือ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลลวงเหนือ และข้าราชการประจำ/พนักงานเทศบาลที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลลวงเหนือ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 550 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่ม และใช้แบบสอบถามซึ่งนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.975 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่มใช้การพรรณนา ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีตัวประกอบหลักและหมุนแกนแบบอโรทอนอลด้วยวิธีแวนิแมกซ์ ผลการศึกษาพบว่า

องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลลวงเหนือ ตามความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลวงเหนือ มี 5 องค์ประกอบ มีจำนวน 74 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันได้ร้อยละ 66.41 ได้แก่ 1) ความดีที่เป็นแบบอย่าง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และ ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความใจกว้างรับฟังผู้อื่น ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ การส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชา และ ความเป็นมิตรพิชิตใจคน 3) ภาพพจน์ดีมีความคิดสร้างสรรค์ 4) ความสามารถในการมอบหมายงาน 5) ความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย

สำหรับการจัดสนทนากลุ่ม พบว่า มีประเด็นลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลลวงเหนือตามความคาดหวังของประชาชน 4 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล การมีความคิดสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ แนวคิดและวิธีการทำงาน และ การมีมนุษยสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกับชุมชน

ABSTRACT

The aims of this research conduct factor analysis of administrator's leadership in respect to the expectations of people in Luangnuae municipal area, Doi Saket, Chiang Mai. In this research, the representative samples consisted of people, bureaucrats and municipal employees in Luangnuae. 550 data samples were collected using stratified random sampling. Information was collected from the focus group and from survey questionnaires which had a reliability of 0.975. Descriptive analysis was used on information from the focus group. The data from the survey questionnaires was analyzed by descriptive statistics and by factor analysis techniques using the principle components extraction and orthogonal varimax rotation .

These findings showed that the administrator's leadership was related to the following 5 factors (representing the 74 variables which together could explain 66.41 percent of the variance): 1) The level of excellence which is expressed by emotional intelligence and the communication skills 2) The degree to which the administrator listens to subordinates and maintains a friendly atmosphere 3) The vision and the creativity of the leader 4) The ability to delegate work 5) The ability to create appropriate targets.

As For the focus group, the various concepts expressed could be summary according to the following 4 characteristics : 1) the personal character 2) creativity and vision 3) concepts, and methods, and 4) people skills and community relations.

(ก)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบล
लगวเหนือ อำเภอคอยสะเม็ด จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้
ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ให้คำแนะนำ ความคิดเห็นและกำลังใจ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธ์ สโรบล รองศาสตราจารย์ พิษณุเจี๊วคุณ
ดร.ณรงค์ศักดิ์ จันทร์นวล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและ
ตรวจแก้เครื่องมือวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณนายกเทศมนตรี ผู้บริหาร ข้าราชการประจำและพนักงานเทศบาล
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนประชาชนในเทศบาลตำบลलगวเหนือ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน
ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลอันมีค่า
ยิ่งต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานทุกท่านที่เป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน
ตลอดมา และทำยที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ อธิการบดี มหาวิทยาลัยพายัพที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน
ทุนสำหรับการวิจัย ในครั้งนี้

นักวิจัย

31 พฤษภาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
ระเบียบวิธีวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	96
อภิปรายผลการวิจัย	100
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	107
บรรณานุกรม	110

(จ)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	114
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	115
ภาคผนวก ค ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาลักษณะผู้นำจากทฤษฎีภาวะผู้นำ	125
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	129
ภาคผนวก จ ผลลัพธ์จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ	132
ภาคผนวก ฉ ประวัตินักวิจัย	147

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตาราง 3.1	แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างจำแนกตามชั้นภูมิ	52
ตาราง 4.1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน	60
ตาราง 4.2	ร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนความคาดหวังในลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำตามทฤษฎีคุณลักษณะ	62
ตาราง 4.3	ร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนความคาดหวังในลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำตามทฤษฎีพฤติกรรม	63
ตาราง 4.4	ร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนความคาดหวังในลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำตามทฤษฎีสถานการณ์	65
ตาราง 4.5	ร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนความคาดหวังในลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำตามทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง	67
ตาราง 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวังของประชาชน	68
ตาราง 4.7	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ KMO	74
ตาราง 4.8	จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละสะสมความ-แปรปรวน และจำนวนตัวแปร ในแต่ละองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลวงแหวน	75
ตาราง 4.9	ค่าไอเกน ร้อยละความแปรปรวน ร้อยละสะสมความแปรปรวน จำนวนตัวแปร ขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลวงแหวน	76
ตาราง 4.10	จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละสะสมความ-แปรปรวน และจำนวนตัวแปร ในแต่ละองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1	77
ตาราง 4.11	จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละสะสมความ-แปรปรวน และจำนวนตัวแปร ในแต่ละองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2	77
ตาราง 4.12	น้ำหนักองค์ประกอบที่ 1	78

(ช)

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตาราง 4.13	น้ำหนักองค์ประกอบที่ 2	80
ตาราง 4.14	น้ำหนักองค์ประกอบที่ 3	83
ตาราง 4.15	น้ำหนักองค์ประกอบที่ 4	84
ตาราง 4.16	น้ำหนักองค์ประกอบที่ 5	85
ตาราง 4.17	แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือตาม ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดวงเหนือ อำเภอคอก สะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	86
ตาราง 4.18	แสดงคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือตาม ความคาดหวังของประชาชนในประเด็นคุณลักษณะส่วนบุคคลจำแนก ตามกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา	89
ตาราง 4.19	แสดงคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือ ตามความคาดหวังของประชาชนในประเด็นการมีความคิดสร้างสรรค์และ มีวิสัยทัศน์จำแนกตามกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา	90
ตาราง 4.20	แสดงคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือตาม ความคาดหวังของประชาชนในประเด็นแนวคิดและวิธีการทำงานจำแนก ตามกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา	91
ตาราง 4.21	แสดงคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือตาม ความคาดหวังของประชาชนในประเด็นการมีมนุษยสัมพันธ์และการมี ส่วนร่วมกับชุมชนจำแนกตามกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา	92
ตาราง 4.22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวแทนประชาชนที่กล่าวถึงคุณลักษณะและ พฤติกรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลดวงเหนือตามความคาดหวังของ ประชาชนที่ต้องการมากที่สุด 5 อันดับ	93
ตาราง 4.23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ใหญ่บ้านและตัวแทนข้าราชการประจำ/ พนักงานเทศบาลที่กล่าวถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหาร เทศบาลตำบลดวงเหนือตามความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการมาก ที่สุด 5 อันดับ	94

(๗)

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนภาพ 1	แสดงรูปแบบภาวะผู้นำจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัย Ohio	11
แผนภาพ 2	แสดงข่ายการบริหารงานของ เบลกและมูทอน	15
แผนภาพ 3	แสดงรูปแบบผู้นำตามสถานการณ์ของเฮอร์เชย์ บลิ่งชาร์ด	18
แผนภาพ 4	แสดงรูปแบบทฤษฎีหนทางไปสู่เป้าหมาย	21
แผนภาพ 5	กรอบแนวคิดการวิจัย	50

PAYAP UNIVERSITY